

Inflytande eller makt?

En teoriprövande studie av NGOs inflytande

Carl Håkansson

Abstract

Who influence decision making? From a traditional worldview, in which the privilege to define the international policy arena was dedicated to one actor, the states; are we today observing a shift in paradigm. Several other actors entering the arena, determined to influence the policy agendas. One such actor is the Non-Governmental Organization (NGO).

This study conducts a theory testing on NGO influence. The focus of the study is the Non-Governmental network organization Climate Action Network and its strategies towards influencing the process and outcome of the seventeenth session of the United Nations Climate Change Conference, arranged in Durban, South Africa, December 2011.

My aim with this study is to test, with the help a process-tracing method, if Daniel Berlin's theoretical framework for NGO influence in convention politics can explain Climate Actions Networks influence – or lack thereof – for the process and outcome of the Durban session.

The result is inadequate to determine whether Climate Action Network actually influenced the session, and therefore inadequate in determining the explanatory factor of Berlin's theoretical framework. The study still contributes by identifying possible indicators suggesting that Climate Action Network might had influence.

Keywords: NGO, Non-Governmental Organization, Influence, Durban, Daniel Berlin, Climate Action Network, Process-tracing.

*Words:*9250

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning	2
1.2	Avgränsning	3
1.3	Teoretisk ansats	3
1.4	Begreppsdefinitioner	4
1.4.1	Icke-statliga organisationer, NGOs	4
1.4.2	Makt och inflytande	5
1.5	Disposition	6
2	Berlins teori	7
2.1	Resurser	8
2.1.1	Status	8
2.1.2	Kapacitet	9
2.2	Klimatkonventionen	11
3	Metod	12
3.1	Enstaka fallstudie	12
3.1.1	Kritiska fall	12
3.2	Processpåring	13
3.2.1	Kvalitativ textanalys	14
3.3	Material	15
3.3.1	Validitet och reliabilitet	16
4	Klimatmötet i Durban/COP17	17
4.1	Vad bestämdes i Durban?	17
4.2	Climate Action Network	18
4.3	ECO Newsletter	19
4.3.1	ECO Newsletter #1	19
4.3.2	ECO Newsletter #2	19
4.3.3	ECO Newsletter #3	20
4.3.4	ECO Newsletter #4	20
4.3.5	ECO Newsletter #5	20
4.3.6	ECO Newsletter #6	21
4.3.7	ECO Newsletter #7	21
4.3.8	ECO Newsletter #8	21
4.3.9	ECO Newsletter #9	22
4.3.10	ECO Newsletter #10	22
4.3.11	ECO Newsletter #11	22

5	Analys och teoriapplicering	23
5.1	Applicering av status	23
5.2	Applicering av kapacitet.....	24
6	Avslutande diskussion	25
7	Referenser	26
7.1	Primärmaterial.....	26
7.2	Sekundärmaterial.....	27

1 Inledning

Från en alltmer traditionell världsbild, där de styrande aktörerna inom den politiska arenan främst bestod av staterna, har vi idag en världsbild där flera andra aktörer kämpar för den politiska makten. En sådan aktör är icke-statliga organisationer, eller *Non-governmental organizations* (NGO). NGOs har i allt högre grad blivit betydelsefulla aktörer inom den politiska arenan, såväl inom nationell, men också internationell nivå. Även om det är staterna som i slutändan har den beslutande makten har kampen för inflytandet över denna makt i allt större omfattning kommit att präglas av icke-statliga organisationers inblandning (Berlin, 2007, s. 9).

Antalet NGOs har under de senaste årtiondena ökat explosionsartat. Framförallt inom miljöfrågor har de icke-statliga aktörerna utmärkt sig. Vid Stockholmskonferensen 1972 – anordnad av FN för att uppmärksamma miljöfrågor – närvarade 250 NGOs. Trettio år senare vid konferensen i Johannesburg 2002 hade antalet närvarande NGOs ökat till 3200. Undersökningar visar att bakom denna dramatiska tillväxt finns ett samband med en ökad demokratisk utveckling världen över. Undersökningar visar även att invånare tenderar att lita mer på NGOs än de egna regeringarna. NGOs tycks därmed ha blivit vad som kan kallas en gemensam röst för det civila samhället (Dodds, 2008, s. viii-ix).

NGOs besitter en unik position på den politiska arenan, olikt stater är de inte bundna av en territoriell eller nationell tillhörighet. NGOs kan därmed fokusera på frågor anknutna till mer allmänna och normativa värdegrunder samt belysa problem från en mer neutral utgångspunkt (Betsill & Corell, 2008, s. 2). Frågor om klimatförändringar är ett område inom vilket NGOs länge varit framstående aktörer. Sedan undertecknandet av klimatkonventionen vid Riokonferensen 1992 har NGOs varit aktiva deltagare vid konventionens förhandlingar under dess årliga sammanträde, vilka genomförs under beteckningen *Conference of the parties* (COP) (Betsill & Corell, 2008, s. 45-46).

Det senaste mötet i Durban, Sydafrika – det sjuttonde mötet sedan 1995, därför allmänt benämnt COP17 – anordnades mellan 28 november – 11 december 2011 (UNFCCC 1) och var inget undantag vad gäller intresset från NGOs sida. Vid sessionerna under COP17 mötet närvarade närmare 700 NGOs och närmare 4800 var registrerade (UNFCCC 2).

Med sitt växande antal och deltagande blir det alltmer intressant att förstå fenomenet bakom NGOs. Trots att de inte förfogar över vad som kan betecknas som direkt politisk makt, och inte heller är demokratiskt framröstade representanter, får de trots allt anses vara aktörer som ofta utpekats som inflytelserika på den politiska arenan. Att förstå hur dessa organisationer arbetar blir därmed värdefullt för att förstå varför och vilka faktorer som ligger bakom

politiska besluts utformning, samt för att förstå vilket inflytande NGOs egentligen har över dessa beslut. Beslut som kan ha inverkan för medborgare och samhällen världen över. Detta väcker samtidigt frågor om huruvida NGOs egentligen har något inflytande överhuvudtaget, om de faktiskt uppnår resultat eller bara är brickor i ett spel där stater enbart vill ha ett gott anseende utåt men sedan trots allt agerar utifrån egen vinning.

1.1 Syfte och frågeställning

I denna uppsats ämnar jag utifrån en enstaka fallstudie med fokus på klimatmötet i Durban genomföra en teoriprovande studie. Jag kommer att pröva hur väl det teoretiska ramverk Daniel Berlin – i sin avhandling *Green Power Generators – How the political stakes of global environmental conventions make some NGOs more fit for power than others* (2007) – konstruerat för förutsättningar till NGOs inflytande i konventionspolitik är applicerbart för klimatkonventionen i Durban. För genomförandet av detta kommer jag i uppsatsen att koncentrera mig till den av NGOs uppbyggda nätverksorganisationen Climate Action Network (CAN), ett samlingsorgan för flera icke-statliga organisationer med intresse för klimatpolitik. Detta för att undersöka vilket inflytande – om något – nätverket hade för förhandlingarna och utfallet under COP17 i Durban. Jag kommer även genomföra en processpåring över hur CAN arbetade under Durbanmötet. På så sätt hoppas jag kunna identifiera vilka strategier, metoder och tillvägagångssätt CAN använde sig av under mötet för att påverka och få inflytande i förhandlingar och utfallet.

Utifrån detta formulerar jag följande frågeställning:

- Vilket inflytande – om något – i förhandlingarna *eller* utfallet, kan jag utifrån min processpåring identifiera att Climate Action Network hade under COP17 i Durban?
- Hur överensstämmer Daniel Berlins teoretiska ramverk med det inflytande CAN hade under COP17?

Det är viktigt att påpeka att mitt syfte med denna uppsats inte är att konstruera några omfattande och allmängiltiga generaliseringar för hur NGOs uppnår inflytande. Det vetenskapliga område som NGO problematiken omfattar är alltför stort för att – i ett arbete av denna omfattning och tidsram – tillåtas göra sådana slutledningar. Min förhoppning med denna teoriprovande studie är istället att kunna bidra med en kumulativ pusselbit för hur NGOs inflytande kan förstås.

1.2 Avgränsning

Eftersom Non-governmental organizations är ett omfattande forskningsområde och utgörs av tusentals organisationer kommer jag bli tvungen att göra ett antal avgränsningar i min uppsats. Som jag nämnt ovan kommer jag att utgå från processen bakom klimatmötet i Durban och nätverksorganisationen Climate Action Network. Att undersöka flera fall och aktiva NGOs hade givetvis varit intressant men hade även utgjort ett mer omfattande arbete. Utifrån mina resurser och omfattningen av denna uppsats utgör detta därmed en lämplig avgränsning.

Genom att fokusera på Durbanmötet tror jag mig ändå kunna bidra med en bit i pusslet och samtidigt undvika att göra mer betydande generaliseringar än vad mitt material tillåter. Att jag fokuserar på CAN, vilken har flertalet NGOs som medlemmar, innebär också att jag indirekt omfångar flera aktörer trots att jag enbart inriktar min undersökning på denna enda organisation.

Det är dock viktigt att påpeka att de organisationer som är relevanta i min uppsats är avgränsade till så kallade Environmental Non-governmental Organizations (ENGOS), icke-statliga organisationer med miljöinriktning. Även dessa brukar dock hänvisa till sig själva som enbart NGOs.

Eftersom icke-statliga organisationer förekommer inom flera verksamhetsområden, vilka kan sträcka sig från så skilda områden som ekonomiska- och humanitära organisationer till privata företag med flera, är det nödvändigt att belysa denna begränsning. Organisationer inom andra verksamhetsområden än miljöfrågor arbetar sannolikt utifrån andra förutsättningar. De resultat som går att få fram ur en undersökning av min karaktär har därmed inte nödvändigtvis något förklaringsvärde för icke-statliga organisationer inom andra områden. Inom klimatkonventionen har dock ENGOS utgjort en framträdande aktör, exempelvis under förhandlingarna bakom Kyotoprotokollet (Betsill & Corell, 2008, s. 46). För enkelhetens skull och eftersom NGO är ett mer allmänt känt akronym som ofta används inom alla sammanhang av icke-statliga organisationer, kommer jag fortsättningsvis använda mig av termen NGO, emellertid är det som åsyftas ENGOS.

1.3 Teoretisk ansats

Min undersökning är som ovan nämnt teoriprovande med såväl förklarande som beskrivande inslag. I den teoriprovande undersökning utgår man från en eller flera teorier som testas gentemot ett empiriskt material, det primära för studien är teorin inte fallet som är sekundärt. Det är därför av stor betydelse att teorin ifråga även kan vara relevant för liknande fall men som inte tas upp i undersökningen, valet av fall måste därför göras med omsorg för att möjliggöra generaliseringar av resultatet. Slutsatserna från den teoriprovande studien blir att den aktuella teorin antingen stärks eller försvagas, accepteras eller falsifieras (Esaiasson m.fl. 2007,

s. 42, 100). Min undersökning kan liknas vid vad Teorell & Svensson definierar som ”att anknyta sin undersökning till en existerande teoribildning [...] i syfte att konfrontera teorin med ny empirisk kunskap” (Teorell & Svensson, 2007, s. 48-49). För min undersökning utgör därmed Berlins teoretiska ramverk den existerande teoribildningen och processerna under klimatmötet i Durban den nya empiriska kunskap gentemot vilken den testas. Studier av detta slag är inte helt ovanliga, liknande undersökningar som min av NGOs inflytande vid klimatkonventionens möte har även det genomförts tidigare¹. Min studie fokuserar dock på det allra senaste klimatmötet och berör därmed tämligen aktuellt material.

1.4 Begreppsdefinitioner

1.4.1 Icke-statliga organisationer, NGOs

Som jag tidigare berört inbegriper min uppsats NGOs med miljöinriktning, så kallade ENGOs. Trots detta är det dock inte självklart vad som klassificeras som ett NGO. När en organisation i detta sammanhang kan anses utgöra ett NGO måste klargöras. Termen *icke-statlig* är i sig tämligen innehållslös och är utan en definition annars applicerbar på allt ifrån fotbollsföreningar till studentnationens bastuklubb.

Betsill och Corell som i *NGO Diplomacy – The influence of nongovernmental organizations in international environmental negotiations* (2008) också intresserar sig för NGOs vid miljökonventioner, uppmärksammar det faktum att termen NGO kan referera till ett vida spritt spektrum av aktörer. De utgår därför ifrån tre kriterier för att identifiera och definiera NGOs:

1. Det ska vara en organisation som inte är skapad utifrån mellanstatliga avtal.
2. Organisationen skall besitta expertis eller intressen som är relevanta för internationella institutioner.
3. Organisationen skall uttrycka åsikter som är självständiga från påtryckningar av nationella regeringar, samt skall organisationen inte förespråka våld, utgöra politiska partier eller gå emot FN objektiv.

(Betsill & Corell, 2008, s. 4).

Betsill och Corell motiverar även sitt val av definition med att kriterierna är konsekventa med hur begreppet NGO används inom FN, som också står bakom de fem miljökonventionerna (Betsill & Corell, 2008, s. 4). Eftersom Betsill och Corell intresserar sig för samma område och fenomen ter det sig därmed lämpligt och användbart att utgå från deras definition. Huruvida en organisation anses utgöra en NGO utgår därmed från dessa tre kriterier.

¹ Se exempelvis Betsill och Corell (2008) vilka undersökt NGOs inflytande under COP3 i Kyoto 1997.

1.4.2 Makt och inflytande

Makt är ett av de mer omtvistade begreppen inom statsvetenskapen, vad som indikerar eller definierar makt är sällan enkelt att åskådliggöra, så även i fallet med detta arbete. För min undersökning ser jag även det som nödvändigt att göra en distinktion mellan makt och inflytande, begrepp som ur ett mer allmänt perspektiv kan anses innefatta i stort samma fenomen.

Det finns flera populära sätt för hur vi kan definiera makt att tillhandagå. Två av de mer framstående definitionerna inom området är utformade av statsvetarna Robert A. Dahl och Steven Lukes. Dahls ide om makt är att *"A har makt över B i den utsträckning A kan få B att göra något B annars inte skulle ha gjort"* (Dahl, 1957, s. 202-203, Egen översättning). För att göra detta exempel mer tillämpligt skulle exempelvis NGOs ha makt i den utsträckning de kan få stater att göra något de annars inte skulle ha gjort.

Lukes maktteori har många likheter med Dahls definition men i en mer utvecklad form. Teorin är välkänd under benämningen maktens tre ansikten. Lukes konstruerar ett tre dimensionellt perspektiv för hur makt kan utövas där den tredje dimensionen, eller det tredje ansiktet, speciellt framhävs. Han uttrycker det som att *"A kan utöva makt över B genom att få B att göra vad han inte vill göra, men A utövar även makt genom att påverka, forma och bestämma B:s vilja"* (Lukes, 2005, s. 27, Egen översättning). Lukes menar att det ultimata utövandet av makt är att påverka andra till den grad att de innehar de begär du själv vill att de ska ha. Utövandet kan exempelvis ske genom kontroll av informationsflöde, att förse en part med strategisk information i syfte att styra deras tankar och åsikter. Lukes understryker även hur den tredje maktdimensionen kan utnyttjas för att kontrollera den politiska agendan utan att nödvändigtvis göra det via direkta beslut (Lukes, 2005, s. 27-29).

Eftersom NGOs framförallt kan antas ha möjlighet att påverka processer genom att kontrollera den politiska agendan eller en aktörs subjektiva uppfattning är framförallt Lukes maktdefinition lämplig att utgå från. Jag vill här även klargöra den distinktion jag väljer att göra mellan direkt och indirekt makt. Faktum kvarstår att staterna ultimata har den beslutande makten, en NGO kan inte fatta beslut för eller över en stat. Ur ett sådant perspektiv har inte NGOs makt, men kan påverka utövandet av denna makt genom att få inflytande. Därför väljer jag också att i min uppsats föra diskussionen genom att tala om NGOs inflytande istället för NGOs makt.

Här kan det också vara på sin plats för en operationell indikator för inflytande. Faktiskt inflytande kan vara svårt att identifiera och hela begreppet innefattas av en relativistisk karaktäristik vilket gör inflytande svårbedömt. Att NGOs tycks ha påverkat är dock inte tillräckligt för att tillskriva dem denna bedrift, det måste finnas rimliga skäl för att tro detta. Skulle beslutsfattarna fatta beslut i en fråga som NGOs ställer sig bakom måste det bevisas att beslutsfattarna inte hade uppmärksammat frågan om det inte berott på NGOs inblandning, något faktiskt inflytande från NGOs sida kan annars inte säkerställas. Däremot kan man finna det *sannolikt* att NGOs haft inflytande om flera indikatorer tyder på detta. I min uppsats kommer jag dock utgå från att endast NGOs kan tillskrivas inflytande om

de påvisligen kan anses påverkat agendan, fattande av ett beslut eller beslutets utformning.

1.5 Disposition

I kapitel 1 har jag inledningsvis presenterat mitt forskningsområde, syfte och frågeställning. Här har jag även presenterat mina avgränsningar, teoretisk ansats samt nödvändiga begrepp, termer och operationaliseringar. I kapitel 2 kommer jag att redogöra för Berlins teoretiska ramverk. I kapitel 3 följer därefter en presentation av mitt val av metod, vilken typ av studie och analys jag kommer att använda mig av för att uppfylla mitt syfte och lyckas besvara min frågeställning. Jag kommer även att diskutera mitt material och materialinsamling. I kapitel 4 följer det empiriska materialet och presentation av Klimatmötet i Durban och nätverket Climate Action Network samt min processpåring. Utifrån detta kommer jag i kapitel 5 att genomföra min analys med applicering av Berlins teoretiska ramverk för NGOs politiska inflytande. I kapitel 6 följer till sist en avslutande diskussion och presentation av mina slutsatser.

2 Berlins teori

I sin avhandling *Green Power Generators – How the political stakes of global environmental conventions make some NGOs more fit for power than others* (2007) genomför Daniel Berlin en kvantitativ studie av NGOs inflytande vid fem av FN:s olika miljökonventioner – konventionerna om klimatförändring, biologisk mångfald, ökenspridning, organisk förorening och utrotningshotade arter – för vilket han bygger upp ett teoretiskt ramverk.

Maktfördelningen mellan stater och NGOs är starkt vriden till staternas fördel. Berlins analytiska utgångspunkt blir därför att NGOs möjligheter till inflytande i den statligt dominerade konventionspolitiken är beroende av ett utbytesförhållande. För att vinna inflytande krävs att NGOs besitter kapaciteten att förse stater med input, legitimitet eller andra egenskaper och resurser som kan tänkas efterfrågas (Berlin, 2007, s. 9-10). Det Berlin gör i sin studie är att utvärdera hur detta utbytesförhållande kan påverkas av två specifika karaktärsdrag hos de olika konventionerna, han menar att det finns ett kausalt samband mellan vilka resurser och egenskaper som efterfrågas och utifrån vilka karaktärsdrag en konvention karaktäriseras. De karaktärsdrag Berlin lyfter fram är:

1. ”*Political stakes associated with the convention*”.
2. ”*Issue tangibility*”.

(Berlin, 2007, s. 10-11).

Det första kan översättas till vilka *politiska insatser* en konvention omfattar. De politiska insatserna kan delas in i höga respektive låga politiska insatser. Argumentet är att miljökonventioner framförallt diskuterar ekologisk nedbrytning och åtgärder för att förhindra detta, åtgärder som ofta oundvikligen påverkar de ekonomiska, sociala och politiska intressena hos stater. Inom konventioner där frågor av sådan karaktär berörs och där beslut om åtgärder kan fattas finns därför den uppenbara risken att en stats ekonomiska sektor eller nationella självständighet kan komma att påverkas. Konventioner av detta slag får därmed anses skapa höga politiska insatser för de deltagande parterna. När höga politiska insatser dominerar ett konvent påverkar det därmed beteendet hos stater och deras preferenser för vilka resurser och egenskaper som efterfrågas, effekten blir att NGOs inflytande i konventet begränsas i större utsträckning än om de politiska insatserna ansetts varit låga (Berlin, 2007, s. 10-11).

Berlin klassificerar därför de politiska insatserna som höga om ekologiska eftergifter innebär konsekvenser för nationers ekonomi eller autonomi. Han poängterar dock att konventioner med låga insatser inte innebär avsaknaden av politiska eftergifter, men att relativa betydelsen av insatserna är låga i relation till andra konventioner (Berlin, 2007, s. 39).

Det andra karaktärsdraget kan översättas till *frågans påtaglighet*. Detta innebär att effekten av problemet är tydligt upplevt genom exempelvis skador på natur eller människa. Vissa frågor kan ha en tydlig koppling mellan orsak och verkan, där miljöproblemets skador är synliga och de potentiella åtgärderna för att motverka problemet är klart upplagda. Andra frågor kan dock uppfattas som mer abstrakta och vaga och problemets påtaglighet allt mer oklart med avsaknad av konkreta åtgärdsförslag. Även frågans påtaglighet får därmed en potentiell teoretisk effekt att påverka vilka egenskaper och resurser som efterfrågas i ett konvent och inverkan för NGOs inflytande (Berlin, 2007, s. 10-11). Berlin klassificerar därmed en fråga som påtaglig när det kausala sambandet mellan miljöproblem och mänsklig skada kan anses tydligt klarlagt (Berlin, 2007, s. 43).

När jag hädanefter diskuterar ”political stakes” eller ”issue tangibility” kommer jag genomgående använda mig av uttrycken politiska insatser respektive frågans påtaglighet.

2.1 Resurser

Berlins utgångspunkt är följaktligen att hur konventen karakteriseras utifrån politiska insatser och frågans påtaglighet påverkar vilka resurser och egenskaper som stater kommer att efterfråga i utbytet med NGOs.

Detta väcker frågor om vilka resurser som NGOs skall eftersträva att besitta. Hur och vilka resurser som kan anses generera inflytande måste därför definieras, samt vilket förklaringsvärde som kan delges olika resurser. Berlin konstaterar att det finns ett problem med avsaknaden av en koherent teori inom forskningen om NGOs. Vilka resurser och egenskaper som kan delges förklaringsvärde för NGOs inflytande är därmed omstritt, samtidigt finns det ett behov att avgränsa antalet resurser som kan tillskrivas förklaringsvärde eftersom detta annars hade blivit nästintill oändligt. Han tar därför sin utgångspunkt utifrån de resurser som övervägande diskuteras inom NGO forskningen och väljer att dela in dessa resurser utifrån två kategorier, *status* och *kapacitet* (Berlin, 2007, s. 27, 33).

2.1.1 Status

Status innebär hur en organisations sociala position påverkar dess inflytande i politiska förfaranden. Berlin definierar tre typer av statusresurser; *expertkunskap*, *prominens* och *självständighet* (Berlin, 2007, s. 27).

Expertkunskap, i egenskap av framförallt forskning och annan expertis, är en ofta framstående faktor till ett beslutsunderlag. Inom miljöpolitiska områden där osäkerheten kring ett problems egentliga betydelse ofta är stor, kan expertkunskap bidra till att öka förståelsen för problemet och vilka lämpliga åtgärder som kan genomföras. Beslutsfattare som är intresserade av att göra väl underbyggda beslut kommer därför alltid att efterfråga kunskap. Berlin menar att denna

efterfrågestruktur är något NGOs måste anpassa sig efter, NGOs som förskaffar sig resurser i form av expertkunskap inom en fråga kommer följaktligen kunna erbjuda denna kunskap eller information i utbyte mot inflytande. Kunskap som sedan kan användas för att avfärda motståndare eller övertyga andra aktörer om värdet i den egna ståndpunkten, NGOs som besitter expertkunskap kan därmed även bidra till att uppfylla det betydelsefulla legitimitetskravet (Berlin, 2007, s. 28-30). Förekomsten av expertkunskap är en resurs som förväntas vara framförallt betydelsefullt när de politiska insatserna är höga (Berlin, 2007, s. 41).

Prominens som statusresurs är ett svårtolkat begrepp men kan uttryckas som hur framträdande och accepterad en organisation är. Uppfattningen är att NGOs kan få inflytande eftersom deras fokus ligger på att uppmärksamma frågor som ofta anses mer socialt attraktiva än det fokus på ekonomiska och nationella frågor som främst associeras med statliga aktörer. NGOs kan istället hävdas utgöra en *moralisk auktoritet* för det civila samhället vars objektiv signifikant skiljer sig från övriga aktörers. Prominenta organisationer kommer därför att besitta en viss attraktionskraft hos övriga aktörer beroende på den efterfrågestruktur som råder inom en konvention. NGOs som uppfyller detta krav kommer därför att privilegieras i form av exempelvis få delta i förhandlingar och möjligheten att få göra sin talan hörd (Berlin, 2007, s. 30-32).

Självständighet grundar sig utifrån vilka diplomatiska relationer en organisation kan tillskrivas. Berlin hänvisar till att hur konventionsstrukturer tenderar att privilegiera NGOs som visat sig vara kompetenta och tillförlitliga samarbetspartners och som inte kommer med överdrivna krav eller utopiska anspråk. Att upprätta goda relationer till statliga aktörer kan därmed vara en framgångsrik strategi för att få inflytande, goda kontakter underlättar möjligheterna tillberedas plats under förhandlingarna. Samtidigt kan sådana relationer komma till ett pris, organisationer som står beslutfattare för närma riskerar att äventyra sin legitimitet. Organisationen kan komma att framstå som en marionette utan något reellt inflytande. Detta innebär därmed inte att allt samarbete med statliga aktörer skall avvisas men att NGOs bör sträva efter att förhålla sig så politiskt neutrala gentemot andra aktörer som möjligt. Genom att förhålla sig neutral kommer den input organisationen kan bidra med få ökad legitimitet eftersom organisationen sannolikt enbart har för syfte att lösa det miljöproblem som står i fokus. Detta skulle därmed underlätta möjligheterna att uppnå inflytande i processer (Berlin, 2007, s. 32-33).

2.1.2 Kapacitet

Även om Berlin bedömer status som den mest använda resursen vill han även belysa betydelsen av vad han kallar kapacitetsresurser. Kapacitet, ur ett perspektiv för NGOs, menar Berlin innebär en organisations förmåga att producera den information som konventionsaktörer efterfrågar och möjligheten att samordna kampanjer eller andra påtryckningar. Politisk förmåga, strategisk skicklighet, materiella resurser och storleken hos en organisation är viktiga karaktärsdrag.

Berlin definierar fem typer av kapacitetsresurser; *personal, medlemmar och supportrar, spridning, nätverk* och *ekonomiska resurser* (Berlin, 2007, s. 33).

Personal uppfyller ett viktigt syfte genom att sköta informationsinsamling och vara den aktiva kontakten med statliga representanter under konventionerna. Jakten på inflytande innebär ett krav på professionalism hos de anställda, de måste kunna besluta om vilken information som värdesätts av beslutsfattarna samt besitta en viss färdighet inom det politiska spelet. Detta för att vinna förtroende och kunna bedriva lobbyverksamhet för den egna organisationens agenda. Organisationer med ett utbrett kunskapskapital inom personalstyrkan förväntas därför kunna tillskansa sig flera fördelar i kampen om inflytande (Berlin, 2007, s. 34).

Medlemmar och supportrar kan utgöra en kapacitetsresurs på flera sätt. Flertalet organisationer är beroende av medlemmar och supportrar som finansierare, medlemmarna bidrar med medlemsavgifter och donationer vilka ofta är nödvändigt för att organisationen skall kunna bedriva sin verksamhet. Medlemsantalet påverkar även den representativa kraften hos en organisation vilket kan ha en potentiell effekt för organisationens legitimitet. Har organisationen ett omfattande medlemsstöd kan det påverka beslutsfattarens inställning gentemot organisationen eftersom de sannolikt eftertraktar stödet hos de stora massorna (Berlin, 2007, s. 35).

Spridning är ett geografiskt mått för representation som i stort liknar resonemanget för medlemmar och supportrar. Även i hur många länder och kontinenter NGOs är verksamma kan påverka den representativa kraften. En organisation som enbart är verksam på ett nationellt plan kan komma att anses obetydlig och ignoreras i konkurrens med organisationer som är etablerade på det internationella planet (Berlin, 2007, s. 35-36).

Nätverk har även det en bidragande kraft för den representativa kraften. Genom formandet av koalitioner och samarbetsgrupper kan nätverkandet vara ett viktigt instrument för att uppnå kollektiv framgång och informationsutbyte. Om en stor grupp av NGOs bildar koalition och gemensamt framför sina mål och syften kan incitamenten för statliga aktörer att lyssna och samarbeta öka. Möjligheterna till att påverka processen får därmed anses förbättrade. Samtidigt kan nätverkande även bidra till att även mindre NGOs vilka annars hade haft svårt att hävda sig också får visst inflytande (Berlin, 2007, s. 36).

Ekonomiska resurser är en faktor som traditionellt tillskrivs stort förklaringsvärde för NGOs möjligheter att uppnå inflytande. Berlin uppmanar dock här till viss restriktion för det förklaringsvärde ekonomiska resurser kan tillskrivas. Även om ekonomiska tillgångar ofta är en fördel menar han att ekonomins effekt för inflytandet framförallt bestäms av hur ekonomiska förutsättningarna begränsar användandet av andra resurser, exempelvis personal och forskning. Om en organisation är finansiellt stark men ändå avstår från att göra seriösa investeringar i betydande resurser är deras möjligheter till inflytande fortsatt oförändrade. Berlin föredrar därför att se ekonomiska resurser mer som en faktor med underliggande förklaringsvärde för inflytande (Berlin, 2007, s. 36-37).

2.2 Klimatkonventionen

Eftersom jag i min uppsats valt att fokusera på klimatkonventionen i Durban väljer jag här att enbart redogöra för hur Berlin applicerar sitt teoretiska ramverk för klimatkonventionen. Som nämnt ovan gör Berlin även appliceringar på de övriga av FN:s miljökonventioner, men eftersom dessa inte är av något intresse i min uppsats väljer jag att inte redogöra för dem.

Utifrån sitt ramverk anser Berlin att klimatkonventionen kan karaktäriseras som en konvention med höga politiska insatser men med en fråga som *inte* är påtaglig. Samtidigt som det finns ett brett konsensus om att den globala uppvärmningen kommer att påverka medeltemperaturen på jorden råder det stora åsiktsskillnader om de långsiktiga effekternas påverkan på människan, och även angående vilka åtgärder som skall genomföras för att förhindra klimatförändringar. Därav väljer Berlin att inte klassificera klimatkonventionen som påtaglig (Berlin, 2007, s. 54).

Att definiera konventionen som karaktäriserad av höga politiska insatser är dock motiverat. Konventionens målsättning är att stabilisera nivåerna av de växthusgaser som orsakar den globala uppvärmningen, de åtgärder som idag finns tillgängliga är dock starkt förknippade med ingripanden i staters ekonomiska sektorer. Klimatkonventionen uppfyller därmed kriteriet för höga politiska insatser, något som ytterligare tydliggörs av det faktum att stabiliseringsåtgärder inte får äventyra matproduktion och en fortsatt hållbar ekonomisk utveckling. Av resurserna framhäver Berlin expertkunskap som dominerande egenskapen att eftersträva. Framförallt eftersom de åtgärder som kan förknippas med konventionen är högst teknisk karaktär (Berlin, 2007, s. 55).

3 Metod

3.1 Enstaka fallstudie

I min uppsats kommer jag att utgå från en intensiv forskningsstrategi och genomföra en enstaka fallstudie. Intensiva forskningsstrategier innebär detaljerade analyser av få fall – i motsats till extensiva studier där många fall undersöks – och lämpar sig för när man vill förstå aktörers handlande eller vad som ligger bakom politiska beslut. Den enstaka fallstudien är därför en populär metod i studier som undersöker exempelvis en beslutsprocess eller ett händelseförlopp i syfte att förklara en analysenhet närmare i detalj (Esaiasson m. fl. 2007, s. 53; Teorell & Svensson, 2007, s. 80-82). Eftersom jag ämnar undersöka processen under Durbanmötet är den enstaka fallstudien därför ett lämpligt val för min uppsats.

Enstaka fallstudier förlitar sig framförallt till inomfalls-, processspårings- och congruence metoder. Den som genomför en enstaka fallstudie måste dock vara noggrann med att undvika urvalsfel, att inte missa viktiga faktorer, samt undvika att övergeneralisera sina resultat (George & Bennet, 2005, s. 80-81). Detta krav på noggrannhet innebär att värdet av enstaka fallstudier ofta är ifrågasatta och kritiserade. De argument som framhävs menar att studier där det inte finns någon varians i den beroende variabeln skulle sakna värdefulla resultat utan förklaringsvärde. Dessutom anklagas undersökningar där enbart en faktor observeras för att löpa stora risker att bortse från andra förklaringsfaktorer vilka kan innebära att felaktiga slutsatser dras (George & Bennet, 2005, s. 32).

George och Bennet (2005, s. 32-33) bemöter denna kritik med att enstaka fallstudier kan involvera och observera flertalet förklaringsfaktorer inom det utvalda fallet. Studier av denna sort kan avslöja mönster eller bidra i heuristiskt syfte vilket sedan kan vara applicerbart i undersökningar med mer representativa generaliseringar. George och Bennet menar dessutom att undersökningar där varians saknas fortfarande kan vara starkt användbara genom att utgöra ”tuffa” prövningar av teorier, exempelvis genom att testa om en teori är applicerbar för ett specifikt fall (George & Bennet, 2005, s. 32-33, 76). Eftersom det är Berlins teori som står i centrum för min uppsats och inte fallet, är den enstaka fallstudie-designen därmed ett lämpligt tillvägagångssätt för min teoriprövning.

3.1.1 Kritiska fall

I teoriprovande studier är det viktigt att identifiera huruvida det fall teorin testas mot utgör ett kritiskt fall, och om det utgör formen av ett most-likely eller least-likely fall i förhållande till den teori som används (George & Bennet, 2005, s. 75).

I valet av kritiskt fall utgår man ifrån den teoretiska föreställning som presenteras i undersökningen. För att fallet skall anses kritiskt måste det noggrant passa samman med teorin som skall testas, detta för att vi skall kunna ha förtroende till fallets validitet för teorin (George & Bennet, 2005, s. 120). Eftersom Berlins teori är konstruerad utifrån konventionspolitik och mitt val av fall är klimatkonvention i Durban utgör denna undersökning ett kritiskt fall.

I valet av fall måste dock hänsyn tas till ytterligare förutsättningar, som ovan nämnts väljs fallet antingen utifrån gynnsamma omständigheter (most-likely cases) eller utifrån ogynnsamma omständigheter (least-likely cases), detta innebär att man antingen gör det lätt eller svårt för sin teori. I min studie får jag anses ha valt mitt fall utifrån praxis om gynnsamma omständigheter, most-likely metoden.

Detta innebär att fallet är valt utifrån gynnsamma föreställningar i förhållande till teorin. Man utgår från logiken att om de teoretiska föreställningarna inte får stöd i detta gynnsamma fall har de inte heller stöd i andra liknande fall. En sådan undersökning utgår från att se om det går att kasta tvivel över teorin ifråga. Stämmer inte teorin i detta fall finns det anledning att tro att teorin inte heller skulle stämma i andra liknande fall (Esaiasson m. fl. 2007, s. 183-185). Teorell och Svensson uttrycker det som att most-likely metoden ”*maximerar sannolikheten för att erhålla ett visst resultat*” (2005, s. 154), Beroende på om teorin brister eller håller får vi skäl att antingen misstro eller förlita oss till den, därmed får vi också ett argument för teorins generaliserbarhet.

3.2 Processpåring

För att försöka identifiera huruvida Climate Action Network hade inflytande under klimatmötet i Durban kommer jag som tillvägagångssätt i min fallstudie utgå från processpårningsmetoden.

Processpåring är en metod som har fått ett ökat erkännande under de senaste årtiondena och framhävs som en teknik vilken förfinat möjligheterna att göra analyser av framförallt mindre fall, men även förbättrat möjligheterna till jämförande undersökningar. I den enstaka fallstudien har processpårningsmetoden kapacitet att bevisa eller motbevisa en variabels betydelse för ett visst utfall (George & Bennet, 2005, s. 206, 220). Processpårningsmetoden är en form av inomfallsstudie och används när det centrala i studien inte är utfallet utan själva processen, man utgår från utfallet för att istället förklara processen. Därmed kartläggs den aktuella händelsen för de kausala mekanismer som kan länka orsaker med utfall (Esaiasson m.fl. 2007, s.144-145). Eftersom det centrala i min studie inte är att förklara utfallet av klimatmötet i Durban är detta en lämplig infallsvinkel. Ett beslut har fattats men det intressanta för min studie är att kartlägga processen som ledde fram till beslutet.

Processpåring är en metod väl lämpad för att testa teorier. Genomförandet av en processpåring innebär att man försöker identifiera vad som binder samman den oberoende variabeln och utfallet av den beroende variabeln i en kausal kedja.

Ett illustrativt exempel vore om vi tillsammans med en vän ställde upp en rak linje med dominobrickor men täcker över brickorna så att enbart den första och sista brickan i linjen är synliga. Vi lämnar därefter rummet för en stund, men när vi kommer tillbaka är den första och sista brickan omkullvälta, vi vet dock inte hur brickorna har välvt. Vi kan därför bara formulera hypoteser för vad som har hänt. Den första brickan kan ha välvt och skapat en kedjereaktion med de övertäckta brickorna som fått även den sista brickan att välva. Att brickorna välvt skulle likväl kunna bero på att vår vän stampat hårt i golvet, vi vet inte om de övertäckta brickorna kanske fortfarande står upp. För att besvara vad som verkligen hänt måste vi därför avtäckta de gömda brickorna och undersöka dominokedjan, processen. Står de gömda brickorna upp eller ligger de i en rad som antyder att de trillat i ordning? Vilka förklaringsfaktorer till att den första och sista brickan ligger ner kan vi avfärda och vilka måste vi undersöka djupare? Arbetet med processpåring kan liknas vid ett detektivarbete, vi följer ett antal ledtrådar som kan förklara vårt fall, men kan på vägen upptäcka nya ledtrådar som skulle kunna tyda på en annan förklaring (George & Bennet, 2005, s. 205-207, 219). I mångt om mycket består arbetet i att identifiera väsentliga aktörer och delbeslut för att sedan försöka rekonstruera hur dessa agerat och hur detta påverkat processen (Esaiasson m.fl. 2007, s. 145).

Processpåring är därmed ett mycket användbart verktyg i teoriprovande studier eftersom metoden förutsätter genomförandet av omfattande observationer vilka måste vara sammanlänkande på ett tydligt sätt för att kunna anses utgöra en förklaring till vårt fall. Genom att spåra processen likt dominoexemplet ovan kan man begränsa antalet potentiella orsaker till utfallet. Detta kräver dock stor hänsyn och ett kritiskt ställningstagande av den som genomför undersökningen. Även om observationerna genomförs med stor noggrannhet kan det vara svårt att eliminera andra potentiella förklaringsfaktorer. Framförallt i fall där den mänskliga faktorn varit närvarande och där olika parter önskar dölja delar av den kausala processen. Genomgående måste den undersökande därför överväga alternativa orsaksförklaringar vilka kan vara den egentliga, eller bidragande, kausaliteten. Eventuella slutledningar måste därmed vara väl uppbyggda för att kunna anses generera något förklaringsvärde (George & Bennet, 2005, s. 207, 209).

3.2.1 Kvalitativ textanalys

För genomförandet av min processpåring kommer jag att använda mig av kvalitativ textanalys. Till skillnad från kvantitativ textanalys, som främst används för att besvara frågor om förekomster och frekvenser av ett fenomen utifrån ett större material (Esaiasson m. fl. 2007, s. 223-224) används den kvalitativa textanalysen som en intensiv studie för att fånga helheten av en text. Det eftersökta innehållet anses dolt i texten och kan endast tas fram genom ett intensivt studerande av materialet. De centrala delarna i tillvägagångssättet innebär att aktivt sätta sig in i texten och undersöka vilka poänger texten ämnar framhäva; om dessa stöds och om texten kan besvara de frågor vi ställer. För att uppnå sådan förståelse krävs upprepade och intensiva analyser av texten

(Esaiasson m.fl. 2007, s. 237). Det är viktigt att komma ihåg att den kvalitativa textanalysen skall utgöra något mer än bara sammanfattningar av de texter som analyseras. I *Metodpraktikan* uttrycker författarna det som att ”Det är du som berättar en historia med hjälp av texten, det är inte texten som berättar en historia för dig” (Esaiasson m. fl. 2007, s. 243). Viktigt att ha i åtanke är också vilken aktör som har producerat texten och hur detta kan ha påverkat innehållet, de slutsatser vi kan göra påverkas sannolikt av vilken aktör som författat texten (Esaiasson m. fl. 2007, s. 246-247).

I mer preciserad mening kommer jag genom den kvalitativa textanalysen försöka systematisera innehållet i de texter jag analyserar för att ”klargöra tankestrukturen hos aktörer” (Esaiasson m. fl. 2007, s. 238). För min processpåring kommer jag därmed i min undersökning att utifrån de texter jag analyserar försöka identifiera indikatorer för hur CAN gått tillväga för att försöka uppnå inflytande, samt indikatorer för om de har uppnått detta.

För den avslutande analysen av resultatet skall referat, citat och argument framföras. Referat för att bevisa vilka egna härledningar man gjort utifrån ursprungstexten, citat för att styrka dessa härledningar och argument för att visa vilka överväganden man baserar sina tolkningar på (Esaiasson m. fl. 2007, s. 253).

3.3 Material

I processpårande studier finns det egentligen inga stora begränsningar för vilket material som kan komma till användning. Allt ifrån intervjuer, artiklar, dokument, protokoll till dagboksanteckningar kan vara av användning, allt så länge materialet kan bidra till ledtrådar för vilka kausala mekanismer som varit verksamma under processen (Esaiasson, 2007, s. 145).

Min uppsats utgörs av både primär- och sekundärmaterial, empiri och analys delen kommer dock främst omfattas av primärmaterial. Detta i form av exempelvis FN dokument, såsom rapporter och protokoll, vilka kommer användas för att klargöra utfallet av Durbanmötet. Även för att förklara hur Climate Action Network arbetade under dagarna vid Durbanmötet kommer jag att utgå från primärmaterial i form av det nyhetsbrev, ECO Newsletter, som CAN dagligen publicerar under möten med klimatkonventionen. Det är utifrån dessa nyhetsbrev jag kommer genomföra min kvalitativa textanalys.

När denna uppsats skrivs utgör klimatmötet i Durban fortfarande en ytterst aktuell händelse. Det vetenskapliga material som finns att tillgå om mötet är ännu i stor utsträckning begränsat. Därav blir denna undersökning framförallt knuten till primärmaterial. Med detta vill jag inte ha sagt att primärkällor skulle utgöra ett problem, tvärtom är dem mer än ofta att föredra, men även ett primärt material innebär utmaningar för hur vi ska värdera sådana källor. Sekundär material kan ofta bidra till en mer etablerad och övergripande bild. En djupdykning i primärmaterial kräver en god förståelse för i vilket sammanhang som aktörerna

agerar – vilka mål de har och vad de försöker påverka – de tolkningar man gör måste därför ske med stor omsorg (George & Bennet, 2005, s. 97).

3.3.1 Validitet och reliabilitet

I undersökningar av detta slag är det av värde att uppmärksamma betydelsen av god validitet och reliabilitet. Inom samhällsvetenskaper är det ett grundläggande problem att de egenskaper som undersöks, sällan låter sig prövas med enkla observationer. Exempelvis begrepp som inte direkt kan studeras måste preciseras och ges indikatorer för deras mätbarhet. Validitet och reliabilitet uppnås därmed genom att undvika mätfel i våra undersökningar (Teorell & Svensson, 2007, s. 55).

God validitet uppnås genom frånvaron av systematiska mätfel. Det systematiska mätfelet leder konstant till antingen över- eller underskattningar av det fenomen vi önskar undersöka (Teorell & Svensson, 2007, s. 55, 57). Jag måste exempelvis vara noggrann med att de indikatorer jag använder för att uppskatta inflytande verkligen mäter detta fenomen.

God reliabilitet uppnås genom frånvaron av osystematiska mätfel. Till skillnad från det systematiska mätfelet, fluktuerar det osystematiska mätfelet. Det kan orsaka såväl över- som underskattningar av ett fenomen (Teorell & Svensson, 2007, s. 56-57). God reliabilitet kräver således konsekvens för det tolkningsvärde vi tillskriver en indikator och att vi undviker godtycklighet för det fenomen vi ämnar undersöka.

4 Klimatmötet i Durban/COP17

Vid Riokonferensen 1992 enades länder om att bilda FN:s klimatkonvention. Den innebar ett internationellt fördrag med syfte att begränsa den globala uppvärmningen och de resulterande klimatförändringarna. När konventionen trädde i kraft år 1994 insåg man dock att de bestämmelser som gjorts för utsläppsminskningar inte var tillräckliga för att åtgärda problemet. Förhandlingar inleddes med syfte att utöka de globala åtgärderna mot klimatförändringar, förhandlingar som sedan dess gått under benämningen COP och har sedan 1995 varit årligt förekommande, detta resulterade två år senare år 1997 i det rättsligt bindande avtalet Kyotoprotokollet utifrån vilket länder blev bundna att genomföra utsläppsminskningar. Den första åtagandeperioden inleddes år 2008 och avslutas år 2012. Vad som sker efter år 2012 har blivit den huvudsakliga frågan vid efterföljande konventionsmöten, så även vid klimatkonventionen i Durban 2011 (Förenta Nationerna 1).

4.1 Vad bestämdes i Durban?

Klimatmötet i Durban arrangerades mellan 28 november – 9 december 2011, även om förhandlingarna i praktiken pågick till söndagen den 11 december innan någon överenskommelse kunde fattas (Regeringskansliet 1). Förhandlingarna kretsade framförallt kring Kyotoprotokollets framtid, huruvida en andra åtagandeperiod skulle inledas efter 2012, vilka krav som skulle ställas på de länder som fortsättningsvis valde att ställa sig utanför Kyotoprotokollet och hur länder med en snabb tillväxt skulle hanteras (Regeringskansliet 2).

Utfallet av mötet ledde fram till det så kallade Durbanpaketet. Några av de mest betydande innehållen i detta paket utgjorde; (i) ett beslut att genomföra en andra åtagandeperiod för Kyotoprotokollet som ska gälla mellan 2013-2017, (ii) beslutet att etablera en ny arbetsgrupp vilken skall ha som uppgift att arbeta fram en ny rättslig överenskommelse med mål att omfatta alla parter under konventionen, en färdplan skall stå klar 2015, redo att träda i kraft 2020, (iii) beslutet att etablera en grön klimatfond vilken skall finansiera projekt som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser samt projekt med syfte att förbereda anpassningen till klimatförändringar, (iv) beslutet om ett arbetsprogram för hur långsiktig finansiering till klimatrelaterade åtgärder skall genomföras, (v) beslutet att införa en operationalisering för den anpassningskommitté som beslutades vid COP16 i Cancun, Mexico, år 2010, (vi) beslutet att etablera en teknologikommitté med syfte att främja överföringen av miljö- och energieffektiv teknik till

utvecklingsländer (Regeringskansliet 2; UNFCCC 3). Jag kommer försöka redogöra för vilket fokus CAN hade på dessa frågor.

4.2 Climate Action Network

Climate Action Network (CAN) är ett världsomfattande nätverk med över 700 NGOs som medlemmar med representation i mer än 90 länder och på alla kontinenter. Nätverket arbetar för att influera såväl regeringar som individer till att genomföra åtgärder syftade till att begränsa den mänskliga påverkan för klimatförändringar till ekologiskt hållbara nivåer. Med utgångspunkt från flera kontor världen över, samordnas arbetet mot detta mål genom informationsutbyte mellan nätverkets medlemmar samt utvecklandet av gemensamma strategier och insatser i syfte att påverka såväl nationella som internationella klimatfrågor. CAN presenterar sig själv som ett nätverk med visionen att etablera en hållbar och rättvis utveckling världen över, som inte äventyrar behoven för framtida generationers leverne (CAN 1).

CAN förespråkar tre olika mål för att lindra effekterna av klimatförändringar och för att främja att åtgärder faktiskt genomförs, dessa tre är; *Kyotomålet*, *Förgröningsmålet* och *Anpassningsmålet*.

Kyotomålet innebär att de föreskrifter som man enats om under klimatkonvention och i Kyotoprotokollet efterföljs, men betonar också att industrialiserade länder måste ha ett historiskt ansvar att efterfölja detta och stimulera utvecklingen av hållbar teknik för att den skall kunna överföras till utvecklingsländer. Förgröningsmålet innebär just denna tekniköverföring, detta med syftet att möjliggöra för utvecklingsländer att redan i en inledande fas utvecklas på ett hållbart sätt. Anpassningsmålet är utformat för att de stater som riskerar att drabbas kraftigast av klimatförändringar skall bistås. I de fall där konsekvenserna av klimatförändringarna inte går att förhindra bär industrialiserade länder ansvaret för att försäkra de utsatta staterna om att de kommer få det stöd som är nödvändigt (CAN 2).

I nätverkets stadga klargör man även strategier för att uppnå dessa mål. Strategier som framhävs är bland annat aktivt deltagande i internationella klimatförhandlingar, att skapa en medvetenhet och försöka påverka vilka frågor som tas upp på agendan. Detta i syfte att få inflytande på beslutsprocesserna. Även betydelsen av att utveckla kampanjer och förhandlingsstrategier på global nivå framhävs samt vikten av att utveckla och sprida kunskap som är väsentlig för att problemen med klimatförändringar skall uppmärksammas och åtgärdas. Bland några av sina primära aktiviteter lyfter CAN fram forskningsinsatser och informationsutbyte (CAN Charter, 2002).

4.3 ECO Newsletter

Eco Newsletter är Climate Action Networks egenproducerade nyhetsbrev, vilket CAN dagligen publicerar och delar ut gratis under förhandlingarna när klimatkonventionsmöten arrangeras. Genom nyhetsbrevet påstår sig CAN bidra med insider information för vad som händer i förhandlingarna, samt, som de själva uttrycker det, redogöra för CANs perspektiv för vad som borde hända under förhandlingarna. ECO Newsletter framstår därmed som en lämplig utgångspunkt för att få en övergripande bild av vilka aktiviteter CAN ägnade sig åt vid klimatmötet i Durban.

Under perioden 28 november – 9 december när mötet arrangerades publicerades totalt elva nyhetsbrev, söndagen 4 december var enda dagen något nyhetsbrev inte publicerades. Utöver information om händelser i förhandlingarna fanns även återkommande inslag som utmärkelsen av *Dagen fossil* och, dock mindre förekommande, utmärkelsen av *Dagens solstråle* (CAN 3).

4.3.1 ECO Newsletter #1

Det första nyhetsbrevet publicerades 28 november 2011. I detta första nyhetsbrev betonar ECO flera krav och förväntningar de har för Durbanmötets utkomst. Krav som går att identifiera innefattar bland annat att beslut om en andra åtagandeperiod för Kyotoprotokollet måste genomföras och ratificeras. Även krav på att det måste beslutas om en överenskommelse för ett nytt bindande avtal senast 2015 framförs. Man argumenterar för att detta senast bör träda i kraft 1 januari 2018. I nyhetsbrevet uppmuntrar ECO också staterna till att godkänna förslaget om att etablera en Grön klimatfond men argumenterar också för att fonden inte får bli någon tom portfölj. Beslut för hur fonden skall finansieras måste också fattas, inklusive hur målet om 100 miljarder dollar i stöd till utvecklingsländer per år från och med 2020 skall finansieras. Genomgående i nyhetsbrevet pekas även länder som anses ha misskött sig ut och svartmålas. Man betonar även hur viktigt det är att agera redan nu och argumenterar för att de effekter som redan är tydliga på grund av klimatförändringar kommer att försämrats ytterligare om parterna inte agerar redan nu (ECO Newsletter, 2011:1)

4.3.2 ECO Newsletter #2

Det andra nyhetsbrevet publicerades 29 november 2011. ECO inleder med att kommentera det faktum att Kanada planerar att dra sig ur avtalet bakom Kyotoprotokollet. ECO argumenterar att Kanada enbart agerar utifrån nationella intressen utan någon hänsyn till globala problem och att Kanadas förtroende hos det internationella samfundet allvarligt skulle skadas om de går igenom med planerna. I brevet hänvisar ECO också till nya forskningsrön och hävdar att utsläppen av växthusgaser måste minska med 44 gigaton till år om inte det

uppsatta målet att medeltemperaturen inte får öka med 2 grader skall gå förlorat. Detta skulle annars innebära att mindre ö-stater riskerar att översvämmas. Man upprepar även kraven från det första nyhetsbrevet (ECO Newsletter, 2011:2).

4.3.3 ECO Newsletter #3

Det tredje nyhetsbrevet publicerades 30 november 2011. Brevet inleds med att ECO avslöjar att de har information om att det äger rum – vad de framställer som hemliga – förhandlingar där EU kommission förslagit att en andra åtagandeperiod av Kyotoprotokollet skulle omfatta 8 år istället 5 år. Att detta skulle innebära att tiden innan ett nytt avtal skulle kunna träda i kraft skulle förlängas ytterligare framställer ECO som mycket allvarligt. Man frågar sig vilken sida EU egentligen står på och poängterar att miljoner människor som redan påverkas av klimatförändringar skulle drabbas ytterligare om EU går vidare med sitt förslag. Ett liknande meddelandet förs fram till Kanada som ombeds tänka om och inte överge Kyotoprotokollet. Även USA gjorde sig opopulära genom att hävda att de åtgärder som redan tagits mot klimatförändringar var tillräckliga, bland annat med hänvisning till problemets påtaglighet. Vidare kommenterar ECO också det pågående arbetet med att utforma ett beslut för ett planerat anpassningsprogram som skall hjälpa utvecklingsländer och betonar vikten av ett sådant program för dessa länder skall kunna hantera effekterna av klimatförändring (ECO Newsletter, 2011:3).

4.3.4 ECO Newsletter #4

Det fjärde nyhetsbrevet publicerades 1 december 2011. ECO inleder med att uppmärksamma att ett förslag till utformningen av den Gröna klimatfonden stöds av en majoritet av de deltagande parterna. ECO glädjes åt detta men uppmuntrar samtidigt de parter som fortfarande inte visat stöd till fonden att ställa sig bakom förslaget. I övrigt påpekar man återigen att utsläppen av växthusgaser måste minska med mer än de uppsatta målen om inte medeltemperaturen ska stiga över 2 grader. Man uppmanar industrialiserade länder till att år 2020 ha minskat sina utsläpp med 40 % gentemot nivåerna år 1990 (ECO Newsletter, 2011:4).

4.3.5 ECO Newsletter #5

Det femte nyhetsbrevet publicerades 2 december 2011. I nyhetsbrevet fokuserar ECO främst på betydelsen av att staterna enas om en andra åtagandeperiod för Kyotoprotokollet under tiden som ett nytt bindande avtal utformas. ECO argumenterar för att detta skulle möjliggöra utvecklandet av ett nytt avtal parallellt med att Kyotoprotokollet fortlöper. Man uppmanar till en överenskommelse senast år 2015 och ikraftträdande redan år 2018 för att ny

vetenskap skulle utnyttjas snabbare och därmed effektivare motverka klimatförändringar (ECO Newsletter 2011:5)

4.3.6 ECO Newsletter #6

Det sjätte nyhetsbrevet publicerades 3 december 2011. Ungefär en vecka in i förhandlingarna, ECO framhäver återigen att åtgärder måste genomföras nu om målet med gentemot att medeltemperaturen inte ska stiga över 2 grader skall kunna uppnås. ECO återanknyter återigen sitt resonemang till nya vetenskapliga rön och att staterna måste anpassa sig efter dessa, man förespråkar allmänt en höjning av ambitionsnivån hos industrialiserade länder. Även betydelsen av en andra åtagandeperiod av Kyotoprotokollet nämns återigen och att det instrumentet inte får gå förlorat (ECO Newsletter, 2011:6).

4.3.7 ECO Newsletter #7

Det sjunde nyhetsbrevet publicerades 5 december 2011. I inledningen på den sista veckan av klimatförhandlingar valde ECO att lägga stort fokus på att argumentera för anpassningsprogrammet och finansiering av klimatåtgärder. ECO väljer att påminna om hur tidigare försök till anpassningsprogram, genom exempelvis LDCF-fonden, misslyckats finansiellt. ECO gratulerar därmed parterna för att nu ha kommit överens om att etablera den Gröna klimatfonden men varnar för att denna inte får bli ett tomt skal som saknar finansiella resurser att uppfylla sitt syfte (ECO Newsletter 2011:7).

4.3.8 ECO Newsletter #8

Det åttonde nyhetsbrevet publicerades 6 december 2011. ECO lägger stor uppmärksamhet vid det faktum att världens klimat- och miljöministrar vid denna tidpunkt hade börjat anlända till Durban och riktar ett personligt meddelande till ministrarna och säger att det nu är dags att vakna. För att uppmärksamma ministrarna på viktiga frågor återupprepar ECO igen vilka områden de framhåvt under konventionen så långt, de områden inom vilka ECO menar att beslut måste fattas. Man vädjar även till ministrarna att förlänga Kyotoprotokollet, men högst med 5 år, och att till senast 2015 ha utarbetat ett bindande avtal som kan komplettera Kyotoprotokollet. Att operationalisera och säkra finansiering för den Gröna klimatfonden samt anpassningsprogrammet. Man argumentar här även för att tekniköverföringen måste ske snabbare och ber ministrarna att visa sant ledarskap (ECO Newsletter, 2011:8).

4.3.9 ECO Newsletter #9

Det nionde nyhetsbrevet publicerades 7 december 2011. Det nionde nyhetsbrevet var ett av de kortare som publicerade under klimatkonventionen i Durban, två sidor jämfört med en normalfördelning på fyra sidor, och framhäver främst betydelsen av att ministrarna nu tar tag i förhandlingarna och framförallt ser till att en andra åtagandeperiod för Kyotoprotokollet säkerställs (ECO Newsletter, 2011:9)

4.3.10 ECO Newsletter #10

Det tionde nyhetsbrevet publicerades 8 december 2011. Slutskeendet på Durbanmötet närmade sig nu. ECO inledde med att uppmärksamma att parterna erkänt behovet av att minska utsläppen av växthusgaser ytterligare för att de uppsatta målen skulle kunna uppnås. Man fastställde att man vid COP18 ska besluta om målsättningar för minskade utsläpp mellan 25-40 %. ECO uppmärksammade också att de tycktes ha fått gehör för sina pläderingar om att finansiering krävdes för att den Gröna klimatfonden, så att denna inte bara skulle bli ett tomt skal. Tyskland och Danmark lovade nu att bidra med 40 respektive 15 miljoner euro. Detta utan att vad det verkar som ställa orimliga krav för dessa bidrag. ECO uppmuntrade därmed andra parter att följa Tysklands och Danmarks exempel. Samtidigt valde ECO dock även att poängtera att den Gröna klimatfonden inte fick ses som ett alternativ till att inte besluta om ett anpassningsprogram. Speciellt eftersom fonden ska omfatta fler sektorer, man argumenterade därför för betydelsen av att ett beslut även fattades angående anpassningsprogrammet (ECO Newsletter 2011:10).

4.3.11 ECO Newsletter #11

Det elfte och sista nyhetsbrevet under konventionen publicerades 9 december 2011. Under den sista ordinarie dagen för klimatkonventionen summerar ECO mötet och vilka förhoppningar man har för mötets utfall. Inledningsvis presenterar ECO en viss optimism då parterna tycks ha enats om att inte avvakta med nya åtaganden fram till år 2020, utan staterna tycks ha insett att ett beslut måste fattas nu. ECO höjer därför rösten en sista gång genom att återigen uppmana till ett beslut för utformandet av ett nytt bindande avtal som ska stå klart senast år 2015. Man uppmanar även igen till ett beslut om en andra åtagandeperiod för Kyotoprotokollet och att finansieringen av framtida klimatåtgärder skall säkras (ECO Newsletter, 2011:11).

5 Analys och teoriapplicering

Härmed följer analys för resultatet av min processpåring av hur CAN agerade under klimatmötet i Durban samt min kvalitativa textanalys av ECO Newsletter samt redogörelse hur väl Berlins teoretiska ramverk kan appliceras för detta resultat.

Inledningsvis måste det sägas att utifrån resultatet av min processpåring går det inte att uttala sig om hur väl Berlins teoretiska ramverk överensstämmer med det inflytande CAN hade under klimatmötet i Durban. Jag anser att den information som kunnat klarläggas genom min processpåring inte är tillräcklig för att göra några sådana analytiska slutledningar. Varken för inflytande, men ej heller för Berlins karaktärisering av klimatkonvention. Min andra frågeställning kommer därför att stå obesvarad. Det går däremot att identifiera indikatorer för inflytande, indikatorer som skulle kunna tyda på ett samband mellan inflytande och delar av Berlins ramverk.

5.1 Applicering av status

Utifrån de resurser Berlin framhäver som betydelsefulla för inflytande går det bland annat att utläsa betydelsen av expertkunskap, en resurs som dessutom förväntades ha betydelse inom konventioner med höga politiska insatser. I nyhetsbrevan argumenterar ECO för att de senaste vetenskapliga rönen faktor parterna borde rätta sig efter när de fattar beslut. Eftersom utfallet av Durbanmötet bland annat ledde till en andra åtagandeperiod finns det indikatorer för att denna resurs haft betydelse även om något kausalt samband inte är bevisat.

CAN lever upp till vissa kriterierna även för prominens. I nyhetsbrevan diskuterar ECO ofta frågor utifrån vilken effekt klimatförändringarna kommer att få för utvecklingsländer. Särskilt utsatta stater och för framtida generationer uppmärksammas. Mer sällan diskuteras hur de åtgärder som föreslås kommer att påverka staters ekonomi och nationella intressen. Uppgiften som moralisk auktoritet kan därmed anses beviljad. Huruvida detta har inneburit att CAN varit en attraktiv part för andra aktör är dock oklart. Om CAN privilegierats från någon part går det inte att utläsa ur det jag lyckats redogöra för i min processpåring.

Betydelsen av resursen självständighet kan dock inte anses klarlagt. För vilka diplomatiska relationer som rått mellan stater och CAN, eller för den delen andra NGOs, under konventionen finns det inga indikatorer. Min processpåring innebar en viss frustration för avsaknaden av indikatorer för hur CAN nätverket, eller andra NGOs, interagerat med de statliga aktörerna.

5.2 Applicering av kapacitet

Även att resursen personal skulle förklara inflytande går inte att påvisa. Däremot finns det indikationer för att resursen varit viktig för CAN, Framförallt i form av själva nyhetsbrevet. Arbetet med att producera ECO Newsletter kan antas kräva en professionell personal som kan värdesätta vilken information som kan påverka de parter som läser nyhetsbrevet. Mycket av det som förespråkades och lyftes fram i nyhetsbrevet fanns med i utformningen av de beslut vilka identifierades som utfallet av Durbanmötet. Denna del av CANs verksamhet framstår därför som en potentiell maktfaktor för att uppnå inflytande. Nyhetsbrevet utgör dessutom en form av lobbyverksamhet, trots avsaknaden av direkt kontakt mellan förmedlare och mottagare.

Betydelsen av medlemmar och supportrar skulle kunna överensstämja för CAN. Nätverket utgör en representativ kraft för de hundratals organisationer som utgör CANs medlemmar. Eftersom processpåringen inte lyckats generera någon information för huruvida CAN integrerat direkt med andra aktörer går det dock inte att påvisa eller indikera om resursen har något förklaringsvärde. Samma resonemang går även att föra för resursen spridning.

Nätverkande kan ses som den definierande resursen för CAN. Som nämnt ovan tillåter dock inte resultatet från min processpåring mig att göra några slutledningar om nätverkets representativa kraft. Däremot kan betydelsen av informationsutbyte inom nätverksorganisationer härledas till mitt resonemang för betydelsen av personal. CANs kapacitet att varje dag under klimatkonventionen producera informativa nyhetsbrev kan potentiellt vara effekt av att nätverkets kollektiva insatser. Medlemsorganisationerna kan tänkas förse ECO med värdefull information. Men som tidigare nämnt är detta inget som kunnat påvisas i min undersökning.

Inte heller ekonomiska resurser går att påvisa, men som Berlin påpekade kan ekonomi vara en faktor med underliggande förklaringsvärde. Ekonomiska faktorer kan vara betydelsefulla för möjligheten att vid klimatkonventionerna fortsätta publicera ECO Newsletter. En sådan hypotes måste dock bekräftas genom en annan undersökning av hur mycket ECO kostar att producera samt vilka finansiella resurser CAN har.

6 Avslutande diskussion

Det kan konstateras att jag i min processpåring och kvalitativa textanalys inte lyckades producera ett resultat som möjliggjorde ett tufft test av Berlins teoretiska ramverk. Huruvida min teoriprövning kan styrka eller försvaga Berlins teori går därmed inte att kontrollera. Indikatorer för att delar av Berlins teori skulle stämma går dock att identifiera, framförallt för resurserna expertkunskap och professionell personal, dessa är dock alltför oklara för att tillskrivas något definitivt förklaringsvärde.

I min processpåring tycks en viss övertro ha funnits till ECO Newsletters förmåga att förklara beslutsprocessen vilket innebar att jag inte lyckades övertäcka dominobrickorna. De delar som lyckades avtäckas kan inte heller anses tillräckliga för att påvisa om Climate Action Network verkligen hade inflytande för förhandlingarna eller utfallet under Durbanmötet.

Även här fanns dock indikatorer, mycket av det CAN bedrev lobbyverksamhet för fanns implementerat i det beslut som fattades under Durbanmötet, att det skulle finnas ett kausalt samband går dock inte att klarlägga. Det är inte obestridligt att staterna under Durbanmötet skulle fattat beslut i dessa frågor oavsett CANs inverkan.

Det intressanta för min uppsats kan därmed anses vara, inte av resultatet, utan av avsaknaden av resultat. Jag kan med min undersökning anses ha belyst den problematik inom NGO forskningen som jag diskuterade inledningsvis. Det är ett oerhört komplext och svårgripligt område, som sannolikt kräver mer djupgående och omfattande undersökningar för att generaliserande slutledningar skall kunna genomföras. Även i en undersökning av min karaktär, med ambitionen att bidra med en liten bit i pusslet, uppstår problem. Detta kan samtidigt anses vara den pusselbit min uppsats faktiskt bidragit med.

Den som ämnar göra liknande undersökningar skall därmed inte avskräckas, men uppmuntras till att försöka genomföra undersökningar av processen utifrån mer direkta observationer för att underlätta klargörande av händelseförloppet. De indikatorer för inflytande – inte bevis – som jag kunnat observera uppmuntrar även till ytterligare forskning om icke-statliga organisationer och deras inflytande på den politiska arenan.

7 Referenser

7.1 Primärmaterial

CAN 1 = Climate Action Networks webbplats. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/about/about-can>

Hämtdatum: 2012-03-16

CAN 2 = Climate Action Networks webbplats. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/about/3-track-approach>

Hämtdatum: 2012-03-16

CAN 3 = Climate Action Networks webbplats. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/eco-newsletters>

Hämtdatum: 2012-03-16

CAN charter = Climate Action Networks stadgar. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/CANCHARTER.pdf>

Hämtdatum: 2012-03-16

ECO Newsletter 2011:1. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/eco-nov28.pdf>

Hämtdatum: 2012-03-17

ECO Newsletter 2011:2. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/eco-nov28.pdf>

Hämtdatum: 2012-03-17

ECO Newsletter 2011:3. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/eco-nov30_0.pdf

Hämtdatum: 2012-03-17

ECO Newsletter 2011:4. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/eco-dec1.pdf>

Hämtdatum: 2012-03-17

ECO Newsletter 2011:5. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/eco-dec2_0.pdf

Hämtdatum: 2012-03-17

ECO Newsletter 2011:6. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/ECO_6_COP_17_English_version.pdf

Hämtdatum: 2012-03-17

ECO Newsletter 2011:7. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/ECO_7_COP_17_English_version.pdf

Hämtdatum: 2012-03-17

- ECO Newsletter 2011:8. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/ECO_8_COP_17_English_version.pdf
 Hämtdatum: 2012-03-17
- ECO Newsletter 2011:9. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/ECO_9_COP_17_English_version.pdf
 Hämtdatum: 2012-03-17
- ECO Newsletter 2011:10. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/ECO_10_COP_17_English_version.pdf
 Hämtdatum: 2012-03-17
- ECO Newsletter 2011:11. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://www.climatenetwork.org/sites/default/files/ECO_11_COP_17_English_version.pdf
 Hämtdatum: 2012-03-17
- UNFCCC 1 = FN:s webblats för klimatkonventionen. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://unfccc.int/meetings/durban_nov_2011/session/6294.php
 Hämtdatum: 2012-03-17
- UNFCCC 2 = FN:s webblats för klimatkonventionen. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://unfccc.int/resource/docs/2011/cop17/eng/inf03p03.pdf>
 Hämtdatum: 2012-03-17
- UNFCCC 3 = FN:s webblats för klimatkonventionen. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://unfccc.int/documentation/documents/advanced_search/items/3594.php?rec=j&preref=600006772&suchen=n
 Hämtdatum: 2012-03-17
- Förenta Nationerna 1. [Elektronisk] Tillgänglig:
http://unfccc.int/essential_background/items/6031.php
 Hämtdatum: 2012-03-10
- Regeringskansliet 1. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.sweden.gov.se/sb/d/15257>
 Hämtdatum: 2012-03-10
- Regeringskansliet 2. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.regeringen.se/sb/d/15257/a/182455>
 Hämtdatum: 2012-03-10

7.2 Sekundärmaterial

Berlin, Daniel, 2007. Green Power Generators – How the Political Stakes of Global Environmental Conventions Make Some NGOs More Fit for Power Than Others. Göteborg: Göteborg University.

- Betsill, M, Michele – Corell, Elisabeth, 2008. *NGO diplomacy: the influence of nongovernmental organizations in international environmental negotiations*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press
- Dahl, A. Robert, 1957. *The Concept of Power*. Behavioral Science 2:3
- [Elektronisk]Tillgänglig:
<http://65.99.230.10:81/collect/politics/index/assoc/HASHa8ee.dir/doc.pdf>
Hämtdatum: 2012-03-17
- Dodds, Felix, 2008. "Foreword" i Betsill, M, Michele – Corell, Elisabeth, 2008. *NGO diplomacy: the influence of nongovernmental organizations in international environmental negotiations*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press
- Esaiasson, Peter – Mikael Gilljam – Henrik Oscarsson – Lena Wängnerud, 2007. *Metodpraktikan*. Stockholm: Nordstedts Juridik.
- Lukes, Steven, 2005, second edition. *Power – A Radical View*. London: Macmillan Press
- Teorell, Jan – Torsten Svensson, 2007. *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.
- George, L. Alexander – Bennet, Andrew, 2005. *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University.